
Tasa-arvon muistilista hankkeille

Tasan yhdessä -työkalu edistää tasa-arvoa hankkeissa. Tämän muistilistan avulla voit arvioida, miten hyvin tasa-arvo on otettu huomioon hankkeesi eri vaiheissa. Voit myös käyttää kysymyksiä erilaisissa ryhmäkeskusteluissa.

[Tasan yhdessä -muistilista \(pdf 234 kt\)](#) PDF 167kB

1. Kenelle hanketta tehdään?

Analysoi hankkeeseen osallistujat, jotta voit edistää tasa-arvoa hankkeessasi. Ota huomioon erilaiset sukupuoli-identiteetit.

- Millaisia eroja löytyy sukupuolten välillä, kun tarkastellaan hankkeeseen osallistuvien ikää, koulutusastetta, työkokemusta, työttömyyden kestoa, etnistä taustaa, työkykyä ja taloudellista tilannetta?
- Millaisia kokemuksia eri sukupuolilla ja kohderyhmillä on osallisuudesta ja/tai huono-osaisuudesta?
- Mitkä eroista voidaan todentaa esimerkiksi tilasto- tai tutkimustiedolla ja mitkä taas ovat ennakkoluuloja tai ennako-oletuksia?
- Millaisia voimavaroja ja mahdollisuuksia eri sukupuolilla ja ryhmillä on? Onko näissä eroja?

2. Tiedon hankinta ja analysointi

- Onko hankkeen suunnittelussa hyödynnetty aiempaa tutkimusta ja/tai tilastoja? Kyllä/Ei/Eos
- Onko hankkeen suunnittelussa kuultu kokemusasiantuntijoita ja tehty alueellista analyysia? Kyllä/Ei/Eos
- Millaista sukupuolten tasa-arvoon liittyvää aineistoa on käytetty apuna suunnitteluvaiheessa?
- Onko tietoa ollut helppo vai vaikea löytää? Millaista aineistoa olisi hyvä saada lisää?
- Millä tavalla hankkeeseen osallistuvien välisiä eroja on eritelty? Millaista tietoa tulkinnan tukena on käytetty?

3. Hankkeen toimintaympäristön arviointi

- Miten hankkeen fyysistä toimintaympäristöä on arvioitu eri käyttäjien näkökulmasta? Onko arvioinnissa käytetty apuna esimerkiksi kokemusasiantuntijoita?
- Millaisia sukupuoliin liittyviä normeja ja stereotyyppisiä oletuksia liittyy hankkeen toteutukseen ja toimintaympäristöön?
- Millaisia vaikutuksia sukupuolten eroilla on hankkeen tavoitteiden, osallisuuden edistämisen tai köyhyyden torjunnan kannalta?
- Mitä hankkeessa on tehty toimintaympäristön esteettömyyden, saavutettavuuden ja turvallisuuden edistämiseksi?

4. Hankkeen tavoitteiden asettaminen

- Onko hankkeen tavoitteisiin kirjattu tasa-arvoon liittyviä tavoitteita?
 - Numeroina tai lukuina
 - Laadullisina tavoitteina
- Millä tavalla hankkeeseen osallistujien väliset erot on huomioitu hankkeen tavoitteissa?
- Millaisia sukupuolten tasa-arvotavoitteita hankkeessa on?
- Onko tavoitteet kirjattu osaksi hankkeen yleisiä tavoitteita vai ovatko ne erillisiä?
- Miten erilaiset ryhmät on huomioitu hankkeen tasa-arvotavoitteissa?
- Millaisia käytännön toimenpiteitä hankkeessa on kirjattu, jotta tasa-arvoon liittyvät tavoitteet saavutetaan?
- Miten tasa-arvotavoitteet tukevat hankkeen kokonaistavoitetta?
- Millaisia toimintatapoja hankkeessa tarvitaan eri ryhmien tavoittamiseksi ja osallistamiseksi?

5. Hankkeen toteuttaminen

- Onko hankkeen kohderyhmiin kuuluvia henkilöitä edustettuina hankkeen eri vaiheissa, esimerkiksi kokemusasiantuntijoina tai asiakasyhteistyöryhmissä?
- Millaisia toimenpiteitä hankkeessa on kirjattu, jotta sukupuolten tasa-arvoon liittyvät tavoitteet saavutetaan?
- Miten hankkeesta tiedotetaan: millä termeillä, kuvilla, kielellä ja missä kanavissa?
- Onko hankkeen tapahtumissa mukana kohderyhmän edustajia? Vastaako esimerkiksi edustajien sukupuoli, ikä ja etninen tausta kattavasti kohderyhmää?
- Pystyvätkö kaikki osallistumaan hankkeen toimintaan? Millä kielellä toimitaan? Vaatiiko osallistuminen fyysistä läsnäoloa?
- Millä tavalla toimintaympäristö tukee kaikkien osallistumista? Ovatko tilat esteettömiä? Millaiset wc-tilat ovat? Miten pukuhuoneet on järjestetty?
- Kun hankkeeseen ostetaan palveluja ulkopuolelta, onko ostopalveluiden tarjoajilla osaamista tasa-arvoasioissa?
- Onko hankkeessa suunnitelma siitä, miten tasa-arvon toteutumista seurataan ja pidetään esillä?

6. Henkilökunnan asiantuntemus ja osaaminen

- Millaista koulutusta henkilöstö on saanut kohderyhmään kuuluvien henkilöiden erityishaasteista?
- Onko hankehenkilöstön tasa-arvo-osaamista kartoitettu?
- Millaista koulutusta henkilöstö on saanut erityisesti hankkeen kohderyhmän tasa-arvon edistämiseen? Kuinka usein koulutusta järjestetään?
- Onko hankkeen henkilökunnalla mahdollisuus keskustella sukupuolten tasa-arvoon liittyvistä asioista?
- Miten henkilökunnan osaamista ja asiantuntemusta tasa-arvoasioista on hyödynnetty?
- Onko hanketoimijoiden kanssa puhuttu tasa-arvon edistämisestä?

7. Hankkeen johtaminen ja ohjausryhmä

- Kirjataan hankkeen väliraportointiin ja seurantaan tuloksia tasa-arvon osalta?
- Onko hankkeen henkilökunnalla mahdollisuus keskustella tasa-arvoon liittyvistä asioista?
- Millä tavalla eri ryhmät ovat mukana hankkeen ohjausryhmässä? Onko ohjausryhmään pyydetty edustajia eri organisaatioista? Onko huolehdittu, että mukana on ihmisiä eri sukupuolista?
- Millä muilla tavoilla tasa-arvonäkökulma on mukana hankkeen toimintojen suunnittelussa ja toteuttamisessa?

8. Seuranta ja arviointi

- Käytetäänkö hankkeessa indikaattoreita, jotka todentavat hanketoiminnan vaikutukset tasa-arvoon? Mitä indikaattorit ovat?
 - Huomioidaanko mittareissa kohderyhmään kuuluvien henkilöiden erot?
 - Millä lailla seurataan niitä ryhmiä, jotka eivät suoraan sovi ESR-seurantaan? Näitä ryhmiä ovat esimerkiksi sukupuolivähemmistöt.
 - Millaisia laadullisia näyttöjä ja määrällisiä mittareita hankkeen tasa-arvotavoitteiden seurannassa käytetään?
- Onko seurannan tulosten perusteella tehty muutoksia hankkeen toimenpiteisiin, tavoitteisiin tai toimintaympäristöön? Mitä muutokset ovat olleet?
- Onko hankkeessa arvioitu, ovatko sukupuolten tasa-arvotavoitteet toteutuneet?
- Millaisia jatkotoimenpiteitä tarvitaan tasa-arvon edistämiseksi?
- Millä tavalla hankkeessa tehdyt toimenpiteet ovat tukeneet sukupuolittuneiden työmarkkinoiden purkamista ja kannustaneet naisia ja miehiä heille epätyypillisille aloille?
- Miten hanke on onnistunut purkamaan naisiin, miehiin tai sukupuolivähemmistöihin liittyviä stereotyyppisiä oletuksia?
- Miten hanke on vahvistanut kohderyhmään kuuluvien ihmisten osallisuutta?
- Millaista uutta tietoa ja kokemuksia hankkeen tasa-arvotyö on tuonut köyhyyden torjunnan ja sosiaalisen osallisuuden edistämisen kentälle?

